

POSITION PAPER RONDETAfelGESPREK WET UITVOERING ANTI-DOPINGBELEID

Algemeen

De Dopingautoriteit is blij met het voornemen van de minister van VWS om door middel van de Wet Uitvoering Anti-Doping Beleid een wettelijke grondslag te creëren voor het werk van de Dopingautoriteit. Een dergelijke grondslag is absoluut nodig om zeker te stellen dat de Dopingautoriteit haar bijdrage kan blijven leveren aan het World Anti-Doping Program, en dat Nederland kan blijven voldoen aan de verdragsrechtelijke verplichtingen die ons land heeft.

Het wetsvoorstel doet bovendien recht aan de bestaande verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de overheid (de minister van VWS) en de sport (NOC*NSF). Wij hechten groot belang aan de betrokkenheid bij het antidopingbeleid in ons land van zowel overheid als sport, en wij zijn blij dat deze verdeling in de wetstekst wordt gereflecteerd.

Bovendien maakt het wetsvoorstel expliciet dat de Dopingautoriteit haar taken uitvoert zonder directe inmenging van overheid of sport in de dagelijkse uitvoering van ons werk. Het is een absolute eis van het World Anti-Doping Agency dat de Nationale Anti-Doping Organisatie zelfstandig kan beslissen over de inzet van de beschikbare middelen. De dramatische gebeurtenissen in Rusland hebben nog eens aangetoond hoe belangrijk het is dat inmenging van overheid en sport wordt uitgesloten.

De Wuab laat het gebruik van doping geheel buiten het strafrecht, en kent aan de Dopingautoriteit geen strafrechtelijke (opsporings-)bevoegdheden toe. Ook hierin kunnen wij ons uitstekend vinden, aannemende dat de opsporingsinstanties die *we*/ over strafrechtelijke bevoegdheden beschikken die voldoende aanwenden in de strijd tegen doping, en dat de Dopingautoriteit en die organisaties hierbij nauw samenwerken.

De Dopingautoriteit is zich er ten zeerste van bewust dat de impact van de voorgenomen wetgeving eerst en vooral zal worden bepaald door 1. de prioriteit die de verschillende betrokken (opsporings-)instanties aan dit onderwerp zullen geven, en 2. de financiële middelen die ervoor beschikbaar gesteld zullen worden. Zonder voldoende aandacht en budget zal de Dopingautoriteit ook na invoering van de Wuab slechts in beperkte mate invloed kunnen uitoefenen op het dopinggebruik, en zullen handel en productie (vrijwel) onbelemmerd blijven plaatsvinden.

Welke bijdrage levert het wetsvoorstel aan effectievere dopingbestrijding in Nederland?

Het wetsvoorstel in zijn huidige redactie doet in essentie twee dingen:

- Het creëert een wettelijke grondslag voor de uitvoering van het antidopingbeleid in Nederland, en brengt de uitvoering van dat beleid onder in een zelfstandig bestuursorgaan. Inhoudelijk heeft dit geen gevolgen voor het beleid, maar deze verschuiving van het privaatrechtelijke naar het bestuursrechtelijke kader maakt de Dopingautoriteit minder kwetsbaar dan zij momenteel is.
- Het opent de mogelijkheid om (gevoelige) persoonsgegevens te ontvangen van – en te verstrekken aan – verschillende overheidsinstanties. Dit aspect van het wetsvoorstel breidt onze mogelijkheden uit, en kan onze effectiviteit aanmerkelijk ten goede komen. Een adequate en wederzijdse informatieverstrekking zal tot een betere aanpak van (vooral) verstrekking, toediening, handel en productie van doping moeten leiden. Een en ander zal overigens pas daadwerkelijk verschil maken als er nog diverse aanvullende maatregelen genomen zullen zijn. Welke aanvullende maatregelen exact nodig zijn wordt momenteel in kaart gebracht.

NB *Beide* aspecten maken het uiterst wenselijk dat de Wuab *zo spoedig mogelijk*, d.w.z. met ingang van 1 januari 2018, wordt ingevoerd. Overigens maken de belangen van het personeel en andere management-overwegingen dat evenzo zeer wenselijk.

Welke knelpunten zitten er nog in het wetsvoorstel en hoe lossen we die op?

Het wetsontwerp regelt niets omtrent de positie van commerciële *service providers* die naast de Dopingautoriteit in Nederland actief zijn. Hierdoor blijft onduidelijk binnen welk wettelijk kader deze organisaties opereren, en (vooral) hoe op deze organisaties toezicht gehouden wordt. Mede omdat ook deze organisaties (gevoelige) persoonsgegevens verwerken is het absoluut noodzakelijk dat hun positie in de Wuab nader geregeld wordt.

Regelt deze wet nu alles wat geregeld moet worden?

De Wuab regelt uitdrukkelijk veel doping-gerelateerde zaken *niet*, zonder altijd expliciet te maken waarom er van nadere regeling wordt afgezien. *Dat* er veel onderwerpen buiten het wettelijk kader blijven, is naar de mening van de Dopingautoriteit terecht: het beleid op die punten kan (door-)ontwikkeld worden zonder wettelijke basis. Maar doordenking van het beleid is nodig, en het voorliggende wetsontwerp kan (en wat ons betreft: moet) dat denkproces bevorderen.

- Zo regelt de Wuab niets rondom het dopinggebruik in sportscholen en fitnesscentra, terwijl het gebruik in de fitnesswereld vele malen omvangrijker en ernstiger is dan dat in de georganiseerde sport. Het in de fitnesswereld uitvoeren van dopingcontroles ziet de Dopingautoriteit uitdrukkelijk *niet* als oplossing, en dat de Wuab *geen* juridische basis creëert voor dergelijke controles is naar onze mening dan ook terecht. Maar de Dopingautoriteit stelt wel vast dat het bestaande, omvangrijke gebruik zal voortduren en waarschijnlijk verder zal toenemen als het preventiebeleid niet geïntensiveerd wordt, en de opsporing van handel en productie geen hogere prioriteit krijgt.
- De Wuab heeft uitsluitend betrekking op humane doping, en niet op dierendoping. De bestrijding van dierendoping blijft daarmee een geheel private aangelegenheid. De Dopingautoriteit ziet geen directe aanleiding om ook voor dierendoping een wettelijke regeling te treffen, maar stelt wel vast dat de verantwoordelijkheid voor zowel de bestrijding van paardendoping als voor de ontwikkeling van de hippische sport bij een en dezelfde organisatie blijft liggen (de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportbond).
- De Wuab heeft uitsluitend betrekking op de dopingproblematiek, en niet op andere integriteitsvraagstukken in de sport. Gezien het specifieke karakter van de dopingproblematiek is dit logisch, maar dat laat onverlet dat de aanpak van alle sport gerelateerde integriteitsproblemen om een gecoördineerde aanpak vraagt, en die coördinatie zal dus buiten dit wettelijk kader blijven.
- De Wuab voorziet niet in een wettelijke grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens door sportorganisaties, omdat in de relatie tussen sporter en sportbond 'toestemming' als grondslag volstaat. De Dopingautoriteit stelt vast dat daarmee de noodzakelijke gegevensverstrekking aan sportbonden in het kader van de tuchtrechtelijke afhandeling van dopingzaken kan worden gecontinueerd. Wel meent de Dopingautoriteit dat die tuchtrechtelijke afhandeling versterkt kan worden, met name door verdere centralisatie in het Instituut Sportrechtspraak.

Herman Ram,

22 december 2016